

CEDISOV SEKTOR ZA PRISTUP MREŽI OBAVLJA OBIMAN POSAO

POŠTOVANJE PROCEDURA U OBOSTRANOM INTERESU

Cmogorski elektrodistributivni sistem (CEDIS) jedini je energetska subjekt koji obavlja djelatnost distribucije električne energije u našoj zemlji. S obzirom na jedinstveni položaj, CEDIS je dužan da svim korisnicima i proizvođačima omogućiti pristup mreži i korišćenje mreže pod jednakim uslovima.

Često čujemo da su procedure priključenja na elektrodistributivnu mrežu složene. Korisnik aktivno učestvuje u samom postupku priključenja objekta na mrežu pa nekada i više puta mora doći do službe pristupa da bi se posao priveo kraju. Svaki korak koji vodi do krajnjeg cilja - ugovora o priključenju, neophodna je karika u lancu sigurnosti objekta na distributivnoj mreži sa jedne strane, a sa druge i bezbjednosti mreže od novog objekta na njoj.

U CEDIS-u se poslovima priključenja bavi Sektor za pristup mreži. Sektor ima sedam regionalnih službi koje se bave priključenjem standardnih (novih) korisnika potrošnje do 34 kW, a postoji i Služba za nestandardne priključke iznad 34 kW i distribuirane izvore električne energije, sa sjedištem u Podgorici, koja se bavi priključenjem na mrežu malih hidroelektrana, kao i solarnih elektrana.

ZADACI

Obiman je i odgovoran posao u pristupu mreži. Svaki novi objekat i postrojenje koji se izgrade moraju proći proceduru pristupa da bi bili priključeni na elektrodistributivnu mrežu. CEDIS-ov Sektor za pristup mreži odgovara veoma složenim zahtjevima koje im nameće razvoj i rast države. Na tom mjestu izdaju se rješenja o saglasnosti za priključenje, kako individualnih objekata, tako i kolektivnih stambenih jedinica, kao i rješenja o saglasnosti za priključenje energetskih objekata (vodova i trafostanica), te izdavanje mišljenja, uslo-

Zaposleni u Sektoru za pristup mreži

va i rješenja o saglasnosti za priključenje na distributivnu mrežu objekata distribuirane proizvodnje električne energije (mHE, solarnih elektrana). Zadatak Sektora za pristup mreži je i potpisivanje ugovora o priključenju novih korisnika, korisnika koji su promijenili vlasništvo mjernog mjesta i onih koji su nakon deaktivacije mjernog mjesta podnijeli zahtjev za ponovnu aktivaciju.

"Koliko je posla u našem sektoru najbolje govori podatak da su operateri samo u avgustu obavili blizu 5.000 aktivnosti vezanih za proceduru pristupa mreži. Tu u prvom redu mislimo na prijem zahtjeva, izlazak na teren, obradu rješenja, otvaranje novih korisnika

SVAKI NOVI OBJEKAT I POSTROJENJE KOJI SE IZGRADJE MORAJU PROĆI PROCEDURU PRISTUPA DA BI BILI PRIKLJUČENI NA ELEKTRODISTRIBUTIVNU MREŽU

u bilingu, odgovore na dopise, aktivaciju korisnika, potpisivanje ugovora o priključenju. Cijeli taj posao ima krajnji cilj - dobijanje ugovora o priključenju kojim se regulišu međusobni odnosi između CEDIS-a i korisnika. Jedino tako objekat može biti priključen na elektrodistributivnu mrežu", istakao je **Jagoš Pupović**, rukovodilac Sektora za pristup mreži, naglasivši da je velika odgovornost ljudi u tom sektoru.

Kada je Crna Gora postala član Energetske zajednice 2006. godine, čime se obavezala da učešće energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji dostigne nivo od 33 odsto, počelo je i veliko interesovanje za gradnju malih elektrana. Dok je 2013. u našoj državi bilo sedam malih hidroelektrana ukupne instalisane snage 8.5 MW, posljednjih godina ta brojka je veća za deset malih hidroelektrana i jednu solarnu elektranu koje su već puštene u rad. Njihova ukupna instalisana snaga iznosi cca 17 MW. Trenutno su dvije male elektrane u probnom radu, dok je za još oko 40 izdata saglasnost

za priključenje.

"Da bi se mala elektrana priključila na distributivni sistem potrebno je ispoštovati CEDIS-ove procedure. U njima su objedinjene sve aktivnosti i redosljed koje vlasnik/investitor mora proći, od podnošenja zahtjeva za izdavanje mišljenja o mogućnostima i uslovima priključenja male elektrane na distributivni sistem do njenog priključenja. Navedena je i neophodna dokumentacija i forme obrazaca", rekla je **Gorjana Čeranić**, šef Službe za nestandardne priključke i distribuirane izvore energije.

REGION 2

Najviše posla iz domena pristupa mreži ima u Regionu 2, koji obuhvata Podgoricu sa Zetom i Tuzima, Cetinje i Danilovgrad. Obrada saglasnosti podrazumijeva provjeru tehničkih uslova za priključenje, provjeru validnosti predate dokumentacije i tehničkih uslova, kao i obradu samih ugovora o priključenju, sve u skladu sa pravnim propisima.

Privremena priključenja

Veliki je broj zahtjeva za priključenje kada su u pitanju održavanje manifestacija, sportskih događaja, TV prenosa. U skladu sa procedurom, njima se izdaje rješenje o saglasnosti za priključenje korisnika koji priključuje privremeni objekat. Da bi se sa korisnikom zaključio ugovor o priključenju na distributivni sistem električne energije, neophodno je da on podnese zahtjev (CEDIS-ov formular koji popunjavaju službenici službe za pristup mreži u nadležnom regionu svakog radnog dana od 8:30 do 10:30 sati) i to najkasnije 20 dana prije održavanja događaja.

Uz zahtjev se predaje i odobrenje, tačnije saglasnost nadležnog organa o postavljanju privremenog objekta, odnosno akt nadležnog organa u kome se potvrđuje da saglasnost, odnosno odobrenje nijesu potrebni. Potrebno je pripremiti i projekat izrađen od ovlašćene organizacije (jednopolna šema sa bilansom snaga), fotokopiju lične karte ili izvod iz registra sa PIB-om i žiro računom za pravna lica, ili ovlašćenje zastupnika kada zahtjev podnosi ovlašćeni zastupnik.

Korisnik je u taj proces potpuno uključen i u stalnom je kontaktu sa CEDIS-ovim lokalnim službama za pristup mreži.

"Izdavanje saglasnosti je upravni postupak u kojem učestvuju CEDIS i korisnik. On iziskuje stalni kontakt kako bi posao bio završen što kvalitetnije i na obostranu korist. Procedura se sprovodi u pet koraka i možda nekome izgleda složena, ali takva mora biti kako bi se zadovoljio pravni aspekt i tehničke preporuke koje regulišu bezbjednost priključka. Time se štiti elektroenergetska mreža od novog objekta na njoj, ali i sami objekat prilikom stavljanja pod napon", zaključio je **Vladimir Babić**, šef Službe za pristup mreži Regiona 2.